

მეხუთე სერიის პასუხები

1. საქართველოს სსრ ფიზკულტურისა და სპორტის დამსახურებული მოღვაწის წოდება დაწესდა 1961 წლის 21 ივლისს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით. ამ წოდების პირველი ლაურეატები იყვნენ რესპუბლიკის ფიზკულტურისა და სპორტის საქმის გამორჩენილი მოღვაწენი და მოამაგენი — ალექსანდრე აბუნიძე, შოთა ახვლედიანი, მიხეილ გორგაძე, ლევ გოლოვნი, შაია ერისთავი, გიორგი ჩიკაიძე და მიხეილ ცხეველაძე.

2. ჰიმალაის ქედის მთის მასივი, რომლის უმაღლესი მწვერვალი 8.125 მეტრია, არის ნანგა-პარბატი. ნანგა-პარბატის უმაღლეს მწვერვალზე პირველი ასვლა განახორციელეს ავსტრიელი მკვლევარმა 1955 წლის 8 ივლისს (ექსპედიციაში გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის სპორტსმენებიც მონაწილეობდნენ). მწვერვალზე ექსპედიციის მხოლოდ ერთი წევრი, ავსტრიელი გერმან ბული ავიდა.

3. მძიმე წონის მოკრივეთა შორის მსოფლიოს უმაღლესი ჩემპიონებმა დატოვეს პროფესიონალური რინგი დაუმარცხებლად: ჯეიმს ჯეფრისმა (ჩემპიონი იყო 1899—1905 წლებში), ჯინ ტუნიემი (1926—1928), ჯო ლუისმა (1937—1949), რაკი მარჩიანომ (1952—1956) და კასიუს კლიემ (მოამბედი ალი. 1964—1967 წლები).

4. თავისი პირველი საერთაშორისო მატჩი სსრ კავშირის კალათბურთულ ვაჟთა ნაკრებმა გამართა იუგოსლავიის ნაკრებთან ვერძის 1947 წლის პირველობაზე 27 პირილი პრაღაში და მოიგო იგი ანგარიშით 50:11.

5. ცნობილი ნორვეგიელმა ფიგურისტმა — მსოფლიოს ათჯონის, ევროპის ექვსჯონისა და ოლიმპიური თამაშების სამჯონის ჩემპიონმა სონია ბენიშ მონაწილეობა მიიღო ზამთრის ოთხ ოლიმპიური თამაშებში: 1924 წელს შამონიში (საფრანგეთი) — VIII ადგილი, 1928 წელს სანჯ-მორიციში (შვეიცარია) — I ადგილი, 1932 წელს ლეიკ-ალდისიში (აშშ) — I ადგილი და 1936 წელს გარმიშ-პარტენკირხენში (გერმანია) — I ადგილი.

6. პირველად საბჭოთა კავშირის დიდოსტატის წოდება მიიღო მიხეილ ბოტვინიკმა 1935 წელს მოსკოვის 11 საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირში წარმატებით გამოვლინების (მოაგროვა 13 ქულა და სალო ფლორთან ერთად გაიყო I-II ადგილი. უკან მოიტოვა მსოფლიოს ორი ექს-ჩემპიონი — ემანუელ ლასკერი და ხოსე რაულ კაპაბლანკა). კადრაკში ამ უმაღლესი წოდების მინიჭების აგრეთვე გაითვალისწინეს ბოტვინიკის ადრეული მიღწევები საკავშირო და საერთაშორისო სარბიელზე.

7. პელსინკის ოლიმპიური თამაშებიდან მოყოლებული საბჭოთა სპორტსმენებმა პირველი ადგილები ყველა შემდგომ ოლიმპიადში შეინარჩუნეს: აკადემიურ ნიჩოსნობაში (ეროვნო-სამშლიანი), ქალთა შორის ბირთვის კვარაზა და ტანმოვარჯიშე ქალთა გუნდურ შეჯიბრებაში. აკადემიურ ნიჩოსნობაში (ერთმოსამშლიანი) ოლიმპიური ჩემპიონები გახდნენ: პელსინკი, 1952 წ. — ი. ტიუკალოვი (8.12.8), მეტურნი, 1956 წ. — ვ. ივანოვი (8.02.5), რომი, 1960 წ. — ვ. ივანოვი (7.13.96), ტოკიო, 1964 წ. — ვ. ივანოვი (8.22.51).

დებიოდა გადაწყვეტილიყო მნიშვნელოვანი საკითხი საბჭოთა კავშირის დიდოსტატის წოდების შემოღების შესახებ. გადაწყდა სსრ კავშირის დიდოსტატის წოდება მინიჭებოდა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონს, რომელიც შემდგომი ორი წლის განმავლობაში ამავე წოდებას დაადასტურებდა საკავშირო ჩემპიონატებში, ან საერთაშორისო ტურნირში. 1928 წელს საბჭოთა კავშირის პირველობა არ გამართულა. 1929 წელს გამართა სსრ კავშირის VI ჩემპიონატი. გაიმართა იგი მრავალსაფეხურიანი სისტემით. ჩემპიონის ტიტულსა და სსრ კავშირის პირველი დიდოსტატის წოდებას ერთმანეთს ეცილებოდა 36 უძლიერესი ფინალში გავიდნენ ბ. ვერლინსკი, ი. კანი და ს. ფრეიმაინი. პირველი პრიზი და ჩემპიონის წოდება მოიპოვა ბორის ვერლინსკიმ, რომელსაც მიენიჭა კიდევ საბჭოთა კავშირის პირველი დიდოსტატის წოდება. შემდგომ წლებში ვერლინსკიმ მრავალ დიდ ტურნირში მიიღო მონაწილეობა, წარმატებები ჰქონდა, მაგრამ დიდოსტატის წოდება ვერ დაიმტკიცა და 30-იან წლებში დაკარგა იგი, ხოლო საბჭოთა კავშირის დიდოსტატის წოდების მინიჭების თაობაზე 1928 წლის გადაწყვეტილება გაუქმებულ იქნა.

8. ვაჟთა შორის მსოფლიო თასი ფრენბურთში პირველად გათამაშდა 1965 წელს. საბჭოთა სპორტსმენებმა პირველად მიიღეს მონაწილეობა ასპარეზობაში და თასის პირველი მფლობელებიც გახდნენ. მსოფლიო თასის პირველ გათამაშებაში 11 ქვეყნის ერთგულნი ნაკრები მონაწილეობდა. ტურნირი მიმდინარეობდა პოლონეთის სხვადასხვა ქალაქში. საბჭოთა ფრენბურთელებმა მხოლოდ ერთ შეხვედრაში (იაპონიასთან) განიცადეს მარცხი — 2:3. ასევე ერთი წაგება ჰქონდათ პოლონელებსაც (საბჭოთა ნაკრებთან). მაგრამ წაგებულ პარტიათა სიმცირის წყალობით, თასი ჩვენმა ფრენბურთელებმა მოიპოვეს. 11 ადგილზე პოლონეთის გუნდი გამოვიდა, ხოლო 111 ადგილზე — ჩეხოსლოვაკია, საბჭოთა გუნდის შემადგენლობაში იყვნენ: ი. ბუგაევიკოვი, ვ. კრავჩენკო, ე. ლაშინსკი, ე. სიბირიაკოვი, ვ. ივანოვი, ვ. სანაკოევი, ნ. ბურობინი, ვ. კაპარავა.

9. ზაფხულის ოთხივე ოლიმპიური თამაშებში (პელსინკი, მეტურნი, რომი, ტოკიო) საბჭოთა სპორტსმენებმა მონაწილეობდნენ ვალენა ზიბინა (ბირთვის კვრა), ნინო პონომაროვა (ბადროს ტყორცნი), მარკ მილდერი (ფრაიკაობა, რაპირა), იგორ ნოვიკოვი (თანამედროვე ხუთბურთი). ზემოთ დასახელებულმა სპორტსმენებმა იასპარეხეს ასეთი შედეგები: ზიბინა — 1952 წ. — I ადგილი (შუბის ტყორცნი — IV ადგილი), 1956 წ. — II, 1960 წ. — ექვსეულში ვერ მოხვდა, 1964 წ. — ექვსეულში ვერ მოხვდა; პონომაროვა — 1952 წ. — I, 1956 წ. — II, 1960 წ. — I, 1964 წ. — ექვსეულში ვერ მოხვდა; მილდერი — 1952 წ. — ექვსეულში ვერ მოხვდა (გუნდური — XII), 1956 წ. — ექვსეულში ვერ მოხვდა (გუნდური — VI), 1960 წ. — V (გუნდური — I), 1964 წ. — ექვსეულში ვერ მოხვდა (გუნდური — I); ნოვიკოვი — 1952 წ. — IV (გუნდური — V), 1956 წ. — IV (გუნდური I), 1960 წ. — V (გუნდური — II), 1964 წ. — II (გუნდური — I).

10. სურათზე აღბეჭდილია მსოფლიოში გამოჩენილი საბჭოთა სპორტსმენი ქალი, ჩელია-ბინსკელი მოციქონელი ლიდა სკობლიკოვა. მან ყველაზე დიდ წარმატებას მიაღწია 1964 წლის ინსბრუკის IX ოლიმპიური თამაშებში. თეთრი ოლიმპიელების ისტორიის მანძილზე მხოლოდ ოთხმა მოციქონელმა შეძლო ოლიმპიური სამსამი ოქროს მედლის მოხვეჭა: ასეთ დიდ წარმატებას მიაღწიეს: გლას, ტუნბერგედა (ფინეთი) — 1924 წელს შამონიში, ივარ ბალანგრემმა (ნორვეგია) — 1936 წელს გარმიშ-პარტენკირხენში და ლევენტარულმა იალმარ ანდერსენმა (ნორვეგია) — 1952 წელს ოსლოში. ხოლო მეოთხე სპორტსმენი ლ. სკობლიკოვა, 1964 წელს ინსბრუკში სწორედ მან მოხსნა მანამდე არსებული არაოფიციალური მსოფლიო რეკორდები — გაიმარჯვა ოთხივე დისტანციაზე და დაეუფლა ყველა ოქროს მედალს. სკობლიკოვას ევროპის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი რეკორდი — ზამთრის ოლიმპიური თამაშებში მოხვეჭილი ოქროს მედლების რაოდენობის მიხედვით: მას აქვს დასაკუთრებული ყველაზე მეტი — 6 ოქროს მედალი (2 — სკო-ველოში, 4 — ინსბრუკში).

როგორც ცნობილია, აშშ-ის ოლიმპიელ მოცურავე ქალთა შეჯიბრებაში, რომელიც ამავე დროს ქვეყნის მორიგი ჩემპიონატი იყო, ლ. მაიერმა 1500 მეტრზე თავისუფალი სტილით ცურვისას 800 მეტრზე 4.17,8 აჩვენა და ახალი მსოფლიო რეკორდი დაამყარა. მაგრამ ეს არ იყო ამ ტურნირის ერთადერთი მიღწევა. შეჯიბრებაში ძალას ცდიდა შვედი მორისონი, რომელმაც ევროპის რეკორდი გააუმჯობესა — 4.45,0. სურათზე: მაიერს წარმატებას ულოცავს ერთ-ერთი მხაჩა.

პირველი მეტოქე — მოსკოვის „დინამო“

მოსკოვი, 8 სექტემბერი (ტელეფონით, ჩვენი სპეც. კორ.). გაგაინის სახელობის სახელობის საავიაციო აკადემიის რეგისტრატორმა შეხვედრაში გამარჯობა (9:6) თბილისის „ლოკომოტივმა“ ფინალის საზღვრი ვინაღდა. ამიტომაც ასპარეზობის შემდეგ გასახლეულმა ვინახულთ მეტოქე გუნდების მწვერტელები ნ. ტომოშენკო და ნ. ყიფიანი, ასპარეზობის მხაჩი ლ. დანილოვი და ვხოვეთი ასრის გამოუთქვა მატჩის ირგვლივ, მონაწილე ფინალური ასპარეზობის შესახებ და მის მოსალოდნელ შედეგებზე.

ნენ რაიმე ფეხტურთა საშუალება გამოენახათ სტუდენტების ცნობილი „მარაოს“ ნიეტრალიზებისთვის.

იმის მიუხედავად, რომ არც ერთი მხარე არ ცდილა ბრძოლაში მთელი არსენალის გამოჩენას, მატჩი საინტერესო მიმდინარეობდა და მოსკოველთა გამარჯვებით დამთავრდა — 26:9.

ჩემპიონატის ამ ნახევარფინალურ ქულაში ტურნირის დამთავრების შემდეგ სპეციალისტებმა ასპარეზობის საუკეთესო სპორტსმენებად აღიარეს ვ. სოლნიკევი (ვეს), რომელმაც თანაგუნდელებთან ყველაზე მეტი ბურთი გაიტანა მეტოქეთა კარში, თბილისელი მ. კვინიხიძე და ლიდერი გუნდის წევრები ა. გრაგორიანი და ვ. ანტონოვი.

ტურნირის საორგანიზაციო კომიტეტის სხდომაზე მოეწყო ფინალისტთა წილისყრა. 11 სექტემბერს, ვორონეჟში პირველ ტურში თამაშებენ ლენინგრადის „ბურვესტნიკი“ და მოსკოვის უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებლის გუნდი, ხოლო თბილისის „ლოკომოტივის“ წინააღმდეგ გამოვა მოსკოვის „დინამო“.

რედაქტორის მოადგილე ზ. ჯაფარიძე.

Advertisement for 'თბილისი სპორტული უნივერსიტეტი' (Tbilisi Sports University) with logo and contact information.